

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
agy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
áraszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-küküllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyösi István
áraszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

44-ik szám.

Brassó, Szombat, április 13-án.

V. évfolyam. 1889.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ”

politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap
második negyedére.

Lapunk április hó elsejével ötödik évfolyamának második negyedébe lépünk, ezennel új előfizetést hirdetünk. Tisztelt előfizetőinket kérjük tisztelettel: sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beérkeztek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk szives terjesztését.

Előfizetési árak:

Három negyedre (ápril—decz.) 4 frt 20 kr.
Félévre (ápril—szept.) . . . 3 „ 50 „
Negyedére (ápril—június) . . 1 „ 80 „
Külföldre egész évre . . . 20 frank.

Az előfizetések legegyszerűbben postautalvány-nyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába.

Kívánatra bárkinek mutatvány-számmal készsé-
gesen szolgálunk. Gyűjtőknek 6 egyszerre beküldött
előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentúl sem fogunk kimélni
semmi anyagi áldozatot, csak kérjük a t. közönség b
tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A harmadik turnus.

Az „Erdélyrészi Magyar Közművelődési
Egyesület” e hó 12-én tartott igazgató választ-
mányi ülésében tárgyalta a harmadik segélye-
zési turnusra beérkezett javaslatokat és ké-
relmeket.

Ezrekre menő összeget kérnek Erdély
legkülönbözőbb vidékei, hogy a pillanatnyi
szükséget kielégítve, megtarthassák a nemzet-
nek azt, a mi még megtartható. Egyedül Hu-
nyadmegye mintegy háromezer forint segélyt
igényelne, hogy a nagyobb községekben csak
gyermekmenhelyeket állíthasson, megmentendő
ezek által a magyar gyermekeket az eloláho-
sodástól.

Az egyházak is ezrekre menő segélyeket
kérnek az Emke.-től, hogy a nemzeti szem-
pontból fontosabb helyeken lévő papoknak,
tanítóknak megélhető helyzetet biztosítsanak;
szóval az erdélyi részek magyarsága oly kö-

veteléseket támaszt az Emke. iránt, melyeknek
ez mai tőkéje mellett meg nem felelhet.

Mi fölött rendelkezik az Emke.? — Nem
egész négyszázezer forint alaptőke évi kamatai
fölött. Ez körülbelől évi tizennyolcz ezer frtot
tesz, mert nincs teljes négyszázezer forint. Ez
összege a képzelhető legolcsóbb regie — mely
az Emke.-nél, mint már volt alkalmunk kimu-
tatni, az erők előbb-utóbb való tönkretételét
fogja czélozni — mintegy 4000 frt levonásá-
sával marad rendelkezés alatt tizenegyezer
forint. Ebből ismét le van már kötve harmincz-
két, illetve tíz évre tizenegyezer forint, úgy
hogy ez idő szerint minden, a mivel az Emke.
segélyekre rendelkezik, évi háromezer forint.

Már pedig mit lehet végezni oly terüle-
ten, mint egész Erdély, évi háromezer forint-
ból? Bizony vajmi keveset!

Háromezer forint évi segély kellene kö-
rülbelől egy megyére, hogy láthatólag legyen
rajta segítve, nem pedig egész Erdélynek. In-
nen van, hogy a kérvények legnagyobb része
nem figyelembe vehető.

Ez pedig így marad, valameddig az Emke.
nem tesz szert oly tőkére, mely mellett lehe-
tőleg kielégítse a szükségletet. Nem igények-
ről beszélünk, mert hiszen minden szükséglet
kielégítése után is lesznek mindég igények,
hanem csak égető szükségéről. Hogy pedig ezt
megtehesse, nagy tőkére van szüksége. Mert
egész vidékek vannak erdélyi részeinkben temp-
lom s iskola nélkül, hol a magyarság ki van
szolgáltatva a románoknak.

Mindezen helyekre templom, de mindenek-
felett iskola kell. Templomot előbb-utóbb fog-
nak állítani az egyházak; de ki állítson isko-
lákat? Az államnak nincs pénze, a községek-
nek még kevésbé! A társadalomnak kell ál-
doznia s állítania. E társadalom, a nemzeti
társadalom Erdélyben az Emke.

Ha gyenge az Emke., úgy az a nemzeti
társadalom gyengeségét jelenti. Már pedig a
nemzeti társadalomnak nem szabad gyengesé-
get elárulnia, mert akkor el van vágva fejlő-
désének fonala.

Az Emke.-nek nagynak, hatalmasnak kell
lennie, legalább is olyanak — hogy példá-
val éljünk — mint a vöröskereszt-egylet, mely

milliókkal bír. Csak akkor fog az Emke. czélt
érhetni, tekintélyt nyerni.

Ezt pedig más uton elérni nem lehet,
mint valami nagy sorsjegy-kölcsönrel.

A mit megtehetett és megkaphatott a „Jó-
szív,” azt megteheti és megkaphatja az Emke.
is. Amaz az elemi csapások által tönkretett vá-
rosokat és vidékeket akarja megmenteni, — ez
az idők viszontagságai, évszázadok mulasztásai
folytán elgyengült nemzetet, illetve annak egy
nagy részét akarja régi erejébe visszaállítani.

S ha ez nem éri el czélját, ha ennek min-
den erőlködése czéltalan marad: akkor az hi-
ábaváló; felépíthet ugyan városokat, de nem
Magyarországon.

Ép ezért kétségtelen, hogy a mit az ki-
eszközölhetett, ez is megteheti.

Nagy tőke kell az Emke.-nek és önálló
alkotások. Ne az egyházakat segélyezze, illető-
leg ne az egyházaknak adjon segélyt, hanem
teremtsen önálló alkotásokat. Sokkal nagyobb
dicsőségére lenne, ha az Emke. önmaga bírna
husz teljesen Emke.-iskolával, mint hogy se-
gélyez akár negyven különböző felekezeti is-
kolát, illetve azok papját, tanítóját. Azok az
iskolák soha sem lesznek Emke.-iskolák, min-
dig csak az illető felekezetekéi maradnak, csak
felekezeti érdekeket szolgálnak, — holott egy
Emke.-iskola közös és szolgál közös nemzeti
érdekeket.

Jóllehet a felekezetek, illetve egyházkerü-
letek az első tekintetre zokon vennék ezt; de
ha behatóbban vizsgálják, be kell látniok, hogy
csakis ez lehet hivatása a nemzeti társada-
lomnak s képviselésében az Emke.-nek; mert
mi első sorban vagyunk magyarok és csak az-
után tagjai bizonyos vallásfelekezeteknek!

Belföld.

Brassó, ápr. 12. (A véderő-törvény). A főrendi-
ház is véglegesen elfogadván már a véderőről szóló
törvényjavaslatot, az új törvény még e hét folyamán
szentesítést nyerhet. Ausztriában valószínűleg már má-
jus 1-én megkezdődik a sorozás; Magyarországon
azonban — mivel itt számos utasítás a hatóságoknak
csak a törvény szentesítése után küldhető meg — va-
lószerűleg csak május 10-én lesz megkezdhető. Mint-
hogy a honvédelmi minisztérium kettős btzottságokat

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A czár kedvence.

(Folytatás.)

Végre megállapított az esküvő napja. Csak a
házassági szerződés volt még hátra, melynek szerkesz-
tésével Merkow államtanácsos bízott meg. Ez sem
volt azonban semmi nehézségekkel összekötve, mert
a felek egyetértéssel látszottak. Azon este, melyen a
a nászpár beszentelése volt kitűzve, a pétervári s now-
gorodi érsekek és püspökök teljes egyházi diszben gyüle-
keztek a császári palotának fényárban uszó kápolnájába.
Az udvar férfi-s nőtágai, a miniszterek, senátorok, tábor-
noki kar s előkelő orosz családok tagjai diszruhában
az előcsarnokban várták a nászmenetet.

A kitűzött idő rég elmúlt már, de a nászmenet
még nem volt látható. Elmúlt egy óra és a császári ház
egyetlen tagja sem volt még látható. Óra mult óra
után, míg végre már beesteledett. A nyugtalanság
nőttön nőtt az egybegyűltek között, — halk sutlogás
volt hallható.

Mintegy négy órai várakozás után végre a czár-
nő rendelete hozatott, melyben elnézést kér az egyház
feleitől a megvárakoztatásért, hazarendeli az egybe-
gyűlteket, mert az utolsó pillanatban felmerült akadály
miatt az esketési ünnepélytel kellett halasztani.

Ijedten oszlaták el az egybegyűlteket. Mi lehetett?

ez akadály, mely az utolsó perczen közbejött? — ezt
találgatta mindenki. Nemsokára köztudomásra jutott
az ok. A svédek törölni követelték a szerződés azon
részét, mely szerint Alexandra nagyhercegnőnek,
mint svéd királynőnek meg lesz engedve, az orosz
(orthodox) valláson maradni s Stockholmban magának
külön templomot építtetni. E pontot Marcow a czár-
nő egyenes parancsára vette fel. Gusztáv király azonban,
mint szigorú protestáns, ki egyrészt saját becsületét
látta ezen pont által megsértve, másrészt pedig félt,
hogy ez által népét sérti meg, nem akarta a szer-
ződést ezen alakjában aláírni. Marcow nem tulajdonítva
ezen aggályoknak oly nagy jelentőséget, mint hogy
amugy is csak az esküvő után akarta aláírni a há-
zassági szerződést, egyszerűen törölte abból ezt a részt.
Minthogy már minden előkészület az esküvőre meg-
történt, azt hitte, ily látszólag csekély akadály miatt
nem lehet megakasztani a dolgok menetét.

Közvetlen az esküvő előtt azonban a svéd király el-
akarta véglegesen intézni a szerződés ügyét s követelte
a kölcsönös aláírást, s a mint meglátta az okmányban
a már egyszer törölt pontot, határozottan megtagadta
annak aláírását. Hiába volt minden rábeszélés egyrészt
orosz, másrészt saját hívei részéről, a kik tartottak ily
merek visszautasítás s ebből származó sértés követ-
kezményeitől: Gusztáv király nem tárgyalott. Az orosz
udvar pedig szintén nem akart elerni e feltételtől.

A czárné, a menyasszony, szülői, testvérei, az
egész udvar s papság a téli palotában várták a vőle-
gényt. Midőn végre a legnagyobb izgatottságban a meny-
asszony lakosztályába érkezett, elmondá a történeteket,
igazolva eljárását, panaszkodva egyúttal az orosz kö-
vetelés fölött. A nagyhercegnő kijelentette, hogy Svédor-
szágba érkezve, kész mindent megtenni, a mit tőle ki-
ván, csak írja alá a szerződést. Hiába volt ez is, a fi-
atal király megmaradt elhatározása mellett és minthogy
a czárnő sem akart engedni, nem maradt más hátra,
mint elhalasztani az esküvőt. Ebből azonban nem ha-
lasztás származott, hanem végleges szakadás a czár-
nő és a svéd király között. Ily nagy és nyilvános
sértést a büszke, hatalmas és becsvágyó czárné nem
tűrhetett el megtorlás nélkül s Pétervárt csaknem nyílt
titok volt, hogy a háboru IV. Gusztáv svéd király
ellen elhatározott dolog.

Maga a fiatal király is tisztában volt tette követ-
kezményeivel. De férfias önérzete és büszkesége meg-
nyugtatta őt, úgy hogy daczára a történeteknek, nem in-
tézkedett még az elutazásra nézve. Meg volt győződve
róla, hogy igaza van, svédjeinek pedig hízelt ki-
rályuk bátorsága és szilárd jelleme. Bármily különös
is legyen, annyi bizonyos, hogy a svédek még tovább-
ra is vendégei maradtak a czárnőnek, habár nem szá-
mithattak többé szívélyességre. A téli palota egyszerre
csendes lett.
(Vége következik.)

szándékozik kiküldeni, valószínű, hogy a sorozás 4 hét alatt befejezhető lesz.

Brassó, ápr. 12. **(Az új miniszterek.)** Gróf Széchenyi Pál kereskedelmi és Fabinyi Teofil igazságügyi miniszterek lemondása elfogadtatott, s Tisza Kálmán miniszterelnök a pénzügyminiszteri teendők ideiglenes vezetése alól felmentetett. Kinevezetett gr. Szapáry Gyula földmívelés-, ipar- és kereskedelmi; Weckerle Sándor államtitkár pénzügyi és Szilágyi Dezső orsz. képviselő igazságügyi miniszterré. Az új miniszterek 11-én délelőtt tették le az esküt a királynál. A régiek: Fabiny és Széchenyi pedig elbucsuztak hivatalnokaiktól.

Brassó, ápr. 12. **A magyar sorsjegy-törvény** valószínűleg már kedden f. hó 16-án, életbe fog lépni. A pénzügyminiszternek szándéka egyidejűleg a szentesített törvény közzétételével rendeleti uton megállapítani a lebélyegzés módozatait. Magyarországon a lebélyegzés csak két külföldi sorsjegynemre szorítkozik; és azon osztrák, sorsjegyek száma, melyek nélyegkötelesek, sokkal kisebb, mint az Ausztriában lebélyegzendő magyar magán sorsjegyeké.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. ápr. 12.

A Berlii „Kreuzzeitung” értesülése szerint Ferencz József császár és király augusztus 10. és 16-ka között látogatja meg a német császárt és születésnapjára visza szándékozik térni Bécsbe; továbbá megerősíti a „Kreuzzeitung” azt a hírt, hogy Umberto király látogatása május havában megtörténik.

Bukarestből írják, hogy Florescu tábornok nem vállalta el a kabinetalakítást. Hír szerint a király ujra Catargiut fogja a kormányalakítással megbízni és a Catargi által alakítandó új kabinetnek tagjai lesznek: Lahovary, Mano tábornok, Vernescu és Boerescu. Három tárczára még nincs jelölt; e tárczákra holnap fogják a kijelöléseket megtenni. — A konzervatívek felszólították párthiveiket, hogy maradjanak Bukarestben, mert a közel jövőben viharos kamara-ülések várhatók.

Brüsszeli hírek szerint mindeddig semmiféle kiutasítási rendelet nem tudott Boulanger tábornokkal és a franczia kormány nem is tett lépést arra, hogy a belga kormányt a tábornok kiutasítására ösztönözze. — Boulanger Brüsszelben a délkeleti vasutak igazgatóját fogadta, ki Londonból tette tiszteletét s azt ajánlotta neki, hogy azon esetben, ha Angolországba utazik, Brüsszeltől Londonig Oxfordon át rendelkezésére külön mozdony és vonat állandó. — Másrészt hírlik, hogy Boulanger tábornok kérdést intézett egyik barátjához, hogy Genfben való esetleges tartózkodása nem ütköznék-e nehézségbe és hogy a helyi, valamint a szövetségi hatóságok nem volnának-e ellene e városban való letelepedésének?

A német és angol kormány közt tárgyalások folynak az iránt, hogy egy döntőnk főkéressék közbenjáróul a két állam közti a délfrikai kérdésben felforgó nehézségek elodázása ügyében.

Bismarck herczeg azt indítványozta, hogy addig, míg a Berlinben tartandó értekezlet eredményre nem vezet, sem az Egyesült-Államok ne szaporítsák Szamoa mellett tartott hadihajóikat és csapataikat. Blaine beleegyezését nyilvánította.

A szerb minisztertanács elhatározta, hogy az új alkotmány értelmében kidolgozandó törvényjavasatok legkésőbbben május hó végéig elkészítendők. E végből megfelelő szakbizottságok nevezettek ki.

Oroszország politikai köreinek figyelme állandóan arra irányul: mint alakulnak a szejb viszonyok az új uralom alatt. Natália királyné és Mihály metropolita esetleges visszatérésével szemben Oroszország teljesen semleges magatartást követ. De azt hiszik orosz körökben, hogy Mihály metropolita, még ha mint magánember térne is vissza Belgrádba, oly lelkes fogadtatásban részesülne, hogy Theodozius metropolita e fogadtatás hatása alatt önként is lemondana állásáról.

Az angol alsóház elvetette 200 szavazattal 79 ellenében a Clark által benyújtott határozati javaslatot, melyet a kormány is ellenzett s mely kívánatosnak mondotta, hogy a skót ügyek intézésére és ellenőrzésére skót nemzeti parlament állíttassék fel.

Oroszország nyugati kormányzóságaiiban a legutóbbi időben a következő csapat-mozgalmak történtek: A podolini és voihyniai kormányzóságokba már 8 ural- és 6 kuban-kozák ezred érkezett és százonként egyes falvakba helyeztetek el. Umanba, a kiewi kormányzóságba az utóbbi három hónap alatt három vértés ezred érkezett. Végül a Kaukázusból több kuban-kozák ezred utban van Proskurovba, az osztrák-magyar határra, de ez ezredeknél a felette kemény tél következtében, a tsernigovi kormányzóságban meg kellett állapodniok.

Hol van Székely Mózes fejedelem feje eltemetve?

— Válasz dr. Mika Sándor urnak. —

Mindenek előtt kifejezem a dr. urnak tárgyilagos czikkeért nyilvános köszönetemet. Mialatt a t. dr. ur ezt a cikket az egykoru krónikákból — melyek előtt is már közel 10 év óta mind ismeretese — összeállította, azalatt én is összegyűjtöttem az emléktábla költségeit. Azt hiszem, mindketten hazafias dolgot mi veltünk. A cikk is kész, az emléktábla költsége is t. karékpénztárba van helyezve. A cikket elolvassa a t. közönség s holnapután napirendre tér fölötte; de mit csináljak én a begyűjtött pénzzel, mikor a t. tanár ur attól tart, hogy ha az emléktáblát felállítjuk, az nem a hős fejedelem fejének nyughelyét, hanem a brassói magyar közönség túlélné(?) történelmi képzelődését fogja megörökíteni.* Igy irt a „Kronstädter Zeitung” is az én phantasiámról.

A t. tanár urnak kikerülte figyelmét az, mit a „Brassó” idei január 10-iki számában irtam s a mit itt idézni szükségesnek tartok: „Más kérdés, hogy hol volt akkor az a kert, a melybe Weisz gödröt ásott. Ezt csak úgy lehetne megállapítani, ha birtokunkban volna Brassó akkori helyi térképe s azon a Weisz telkén a volt kert ki lenne tüntetve. Azt is mondhatják, hogy Weisz nem erre a telekre temette Székely Mózes fejét. Megengedem ezt akkor, ha kimutatja s bebizonyítja a „Kronst. Zeitung” szerkesztője, hogy hol volt az a telek, melyet Bethlen Farkas a Weisz sajátjának nevez.” — Erre a „Kr. Ztg.” szerkesztője adós maradt a felvilágosítással s helyette dr. Mika Sándor áll. főreáliskolai tanár ur lépett ki a küzdőterre. Én ezt nem tettem volna. Ha a „Kr. Ztg.” igen tüzesnek találta phantasiámat, hagyni kellett volna, hogy hűtse ő le azt alapos történelmi ismeretével. Igy is elfogadom a nemes tollharcot; talán még jobb, ha mi közöttünk folyik a harc s ő mosolyog bajusza aól — ha t. i. van bajusza.

A t. tanár ur által felsorolt egykoru krónikáiról közül Weisz ezt írja: „Fejét a városba hozták és a német katonák megnyuzták”; Bánfi Péter pedig ezt: „Mózesnek fejét a brassói piacon lábbal rugdosták.”

Mi következik már most az egykoru krónikások állításából? Az a tény, hogy Székely Mózes fejét Brassóba valószággal behozták az 1603. július 17-én vivott s általa elvesztett ütközet után; de egyik sem jegyezte fel azt, hogy hova temették el. Fél század mulva Bethlen Farkas az, a ki azt írja, hogy Weisz Mihály polgármester temette el in viridario quodam suo. — A t. tanár ur maga is azt jegyzi meg Bethlen Farkasról, hogy forrásait általában jól megválogatta. Igen, de it, nem említ egykoru forrásokat, tehát bizonyosnak veteljük, hogy ide vonatkozó tudósítását a hagyományból merítette. Ez nagyon merész állítás. Itt van pl. előttem Szilágyi Sándor: „Erdélyország története”, két kötetben; nagyon sokat ír ő ebben olyant, melynél forrásra nem hivatkozik. Száz év mulva tehát csak hagyomány lesz mindaz, a hol forrást nem említ.

A t. tanár ur szerint in viridario quodam suo fordításánál hibát követtem el, mert kihagytam a quodam szócskát és „saját kertjében” helyett ezt kellett volna fordítanom: „valamely kertjében”. — Tehát Weisznak több kertje is lehetett s így hol, melyik volt az a „quidam” valamely kertje? A t. tanár ur szerint a bel város területén semmi esetre sem. Ugyan miért nem? Mert a t. tanár ur szerint a „viridarium” szó tére mulatókertet jelent. Én ezt a Finály és Régeni latin magyar szótárában másként is látom s ide is írom: Viridarium, ii, kn. (viridis): zöld téres, fás hely, mulató kert. Páriz-Pápai pedig a „viridarium” szót így fordította: „mulató, szép virágos kert”. Miért ne lehetett volna Weisz Mihálynak, a hatalmas polgármesternek mulató, szép virágos kertje a saját telkén, a belvárosban?

Igen ám, de a tanár ur szerint a quidam szó ezt jelenti: valamely, tehát quodam viridario suo = „valamely kertjében”. Hát így nem lehetne-e fordítani: „valami szép virágos kertjében”? Igenis lehet, tessék csak megtekinteni az öreg Páriz-Pápai. Még azt is oda fordítottam, hogy „saját” kertjében! Természetes, mert ott áll a „suus”, ezt pedig magyarul magáé, övé, saját szóval adjuk vissza. (Lásd Finály és Páriz-Pápai szótárait.)

Ilyen mulató szép virágos kertje Weisz Mihály hatalmas polgármesternek is abban a viharos időben csakis a belváros területén lehetett, de semmi esetre sem a méhkeretekben, mint a tanár ur véli. Először azért, mert a méhkeretek a Vidombák és Barcza partjain terülnek el, s a várostól olyan messze még egy Weisz sem mert volna 1600 körül mulatozni, midőn egy-egy kóborló csapat minden pillanatban rá-rácapott

Brassó külvárosaira is, hát még a méhkeretekre! Másodszor azért, mert méhkeretek Brassó határán 1603-ban a Barcza és Vidombák partjain nem is voltak: azokat csak később, Mária Terézia királyunk korában alapították, legalább is 160—170 évvel Székely Mózes hős halála után.*

Én tehát dr. Mika tanár urral szemben, a ki azt állítja, hogy Székely Mózes feje semmiesetre sem temetett a belváros területére, azt állítom, hogy az a viridarium, azaz a mulató szép virágos kert abban a viharos időben csakis a belváros területén fekvő telken lehetett és oda ásott Weisz M. kis gödröt s oda temettette el Székely Mózes megnyuzott fejét. Mi értelme lett volna annak, hogy egy a német katonák által megnyuzott s a brassói piacon megrugdosott koponyát Weisz kiküldjön a Vidombák vagy a Barcza partjára?

Igen, de Weisz M. ezt nem jegyezte fel saját naplójába, holott az Allia kiváltásával még dicsekedik! — Nem kerül valami nagy fejtörésbe ezt megfejteni. Allia bár előkelő fiatal ember volt, de nem ám főtiszt s még kevésbbé fejedelem. Brassó város ugyancsak megadta volt annak az árát, hogy Székely Mózzal némileg rokonszenvezett. Ráduly vajda 50 ezer, Básta pedig 80 ezer frt hadisarcot vetettek és rántottak fel Brassó polgárain. Básta kiadta volt a kegyetlen rendeletet, hogy Brassót a földdel egyenlővé tegyék s minden előtt, még a gyermekeket is kardra hányjanak. Csak az Olt kiadása gátolta meg ezen kegyetlen rendelet végrehajtását. Ilyen körülmények között hogyan merte volna Weisz M. papirosra bizni azt a titkot, hogy ő temette el Székely Mózes fejedelem fejét az ő szép virágos kertjébe? Ezzel halálos ítéletet irta volna alá, ha ez Bástának tudomására jutott volna.

Megemlítem, hogy maga Orbán Balázs is — épen mint én is — Bethlen Farkasra és a „Fundgruben” I. 156. lapjára támaszkodva, ezt írja: „E' metszett fejét (t. i. a Székely Mózesét) Básta katonái széthordozták, míg Weisz Mihály azt megszerezvén, Brassóban eltemettette.” Tehát Brassóban, nem pedig az akkor nem is létezett méhkeretekben.

Most már az a kérdés, hogy melyik volt Brassóban az a telek, melyen Weisznak mulató szép virágos kertje volt? — Én Filippire hivatkoztam és dr. Mika tanár ur mégis, a helyett hogy Filippit szedné szét, ezt írja: „Koós Ferencznek, úgy látszik, ma három és fél századdal később nincsenek ilyen aggodalmi s bátran és határozottan kijelöli a Klastrom-utca 11. számú telkének hátsó részét, melyet ugyan senki be nem bizonyít, hogy a Weiszé volt.” Tehát a dr. ur a helyett, hogy Filippit vonná kérdőre, hogy mi alapon jelölte ki azt a telket mint Weisz M. egykori tulajdonát, még ezért is reám ront! Helyes-e az ilyen eljárás? Ítélt meg a t. olvasó. En kijelentem, hogy Filippitől tanultam ezt; vitakozzék tehát e fölött a dr. ur Filippivel, nem pedig velem.

Azonban azt az állítást, hogy a viridarium, azaz a szép virágos kert ott lehetett, ha nem is a telek leghátulsó részén, hol ma az új díszes terem áll, hanem valamivel bennebb, fenntartom. Nem nyulhattak azok a házsorok az utca szinétől, mint napjainkban a vár belső körfaláig. Már csak a védelem érdekében is lenni kellett a házak belvona'a és a vár belső körfala között szabad térnek, a melyen a csapatok sorakoztak s melyet béke idején mulatóhelynek s részben virágos szép kertnek használhattak. Ismétlem, nagy kár, hogy nem bírjuk a belvárosnak akkori térképét.

A mi pedig a dr. urnak azt a megjegyzését illeti, hogy „pohárköszöntőben megengedi, hogy valamely leghetőség s tán valószínű (sic!) történelmi esemény történelmi ténynek nyilváníttassék, nem árt senkinek s legkevésbbé hazai történetírásunknak”, biztosíthatom a dr. urat s ezt 11 év óta tudja a brassói és brassó-vármegyei magyarság, szászág és románság, hogy nekem a bor nem szokott megártani. Mindig eszemnél vagyok s tudom okát adni mindig, hogy mit, miért állítok.

Én nem a Székely Mózes megnyuzott és megrugdosott koponyájának vagyok imádója, hanem igen is rendületlen hive vagyok annak az eszmének, melyért ő egy hosszú életen át oly sok véres harcban, mindig valódi magyar hősként vivott, és ez az eszme nem más, mint a magyar állameszme. Ő azt a zászlót ragadta kezeibe, melyet utánna egy Bocskai, egy Bethlen Gábor és I. Rákóczy György oly sok és dicő harcban diadallal hordoztak meg. Akkor úgy állottak a viszonyok, hogy Erdély függetlensége az erdélyi magyarság megmaradásával egyet jelentett. Mihály vajda, Básta és Ráduly vajda ezt a magyarságot akarták megsemmisíteni. A „Quos genuit cives” sat. sirvers ezt igazolja. Természetes, hogy azóta a viszonyok nagyot változtak, de a 16. és 17-ik század erdélyi eseményei

*) Irhatta volna a brassó vármegyei magyar közönséget

(s, mert az még többet adakozott e czélra

*) Lásd: „A Székelyföld leírása”. Irtá Orbán Balázs. V. kötet, 340. lap.

ményeit az akkori viszonyok szerint kell megítélni. Mihály és Ráduly vajda zsoldért harcoltak Erdély függetlensége ellen s irtották az erdélyi magyarságot. A sellenbergi és a brassói papírmalomnál vívott és az erdélyi magyarság által elvesztett ütközetek az akkori magyar állameszmé veszteséget csatái voltak.

Ezt az eszmét tüzte lobogójára az E. M. K. E. melynek jelszava: megmenteni az erdélyrészi magyarságot. Midőn tehát Székely Mózes emlékét ma föllevenítjük, a magyar állameszmének teszünk szolgálatot. A test magában nem használ, lélek az, a mely megeleveníti. Ezen hazafias lélek megelevenítése lebeg az én lelki szemeim előtt. — Háromszék lelkes magyar közönsége a kökösi hídnál, a Nyerges hegyén, Szemerja alatt elhullott honvédek emlékét nem az említett csatátereken, hanem Sepsi-Szentgyörgy piacán örökölt meg. Az 1849. febr. 27-én a pisküi hídnál elhullott császári tisztek és közbírók emlékszoobra a gyulafejevári várban állítottatott fel az ötvenes évek elején. Nekünk brassói magyaroknak is mindegy, akármelyik házra tesszük is azt az emléktáblát, mert nem a Székely Mózes koponyájának holléte, hanem Székely M. haza- és szabadságszerető hős lelke a földolog, s ezt kérem fontolóra venni.

Az a három hónap, mely a dr. ur által említett pohárköszöntő óta felettünk elrepült, még inkább meggyőzött engem a felől, hogy az Európa vendégő új, szízes termében lesz, annak az emléktáblának legilletékesebb helye. Ott tartotta a középiskolai tanári egyet felolvasásait, ott tartották a brassói prot. nőegylet és az iparos ifjak felolvasásokkal egybekötött mulatságait, ott a polgári kör és magyar kereskedő kör az ő kedélyes táncmulatságait. Szóval az a szízes terem, mely ma magyar ember tulajdona, lett a brassói magyarság hazafias gyűléshelye és közművelődési központja. Mintegy öntudatlanul vonzódnak ahhoz a helyhez mindnyájan s ezt a vonzódást száraz kritikával belőlünk kioltani nem lehet. Ott legyen, ott álljon tehát Székely Mózes emléktáblája, a hol mi hazafias eszmékért lelkesedünk. Hagyomány, avagy történelmi alap, e felett ne vitatkozzunk. Elég az, hogy van egy központunk, a melyen találkozunk, a hol a magyar állameszméért, a magyar közművelődésért mi is lelkesülni tudunk. Székely Mózesnek, a lánglelkű hős magyarnak emléktáblája oda nagyon is beillik.

Koós Ferencz.

Ausztria és a magyar ipar.

Az osztrák birodalmi tanács képviselőházának f. hó 6-iki ülésén, dr. Wittek lovag osztályfőnök kormányképviselő hosszabb beszédet tartott azokról az intézkedésekről, a melyeket az osztrák kormány a magyar liszt ellen életbe léptetett.

Dr. Wittek beszéde elején jelzé az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak magatartását az osztrák, kivált a cseh, malomipar sajnálatraméltó szorult helyzetével szemben.

A kérdésről így folytatja a szónok: „Az osztrák kereskedelmi és a magyar szakminiszterium közt írásbeli tárgyalás folyik, mely még nincs befejezve. Ismételt iratváltás történt s mondhatom, hogy mindkét részről az illető álláspont védelmére felhozott mozzanatokat behatóan és kimerítően igyekeztek érvényre emelni. A magyar királyi kormány azon javaslatunkra, hogy a gabona és liszt szállítási viszonyait a két állam kölcsönös forgalmában egyértelműleg, iparunkra nézve hasznosan alakítsuk át, azt válaszolta, hogy ez irányban meg nem kötheti kezét, mert a hajózás az, melynek eljárása a magyar államvasutak azon tarifaintézkedéseit előidézte, a mik nálunk oly sok és alapos panasza adtak okot.

És itt eljutottam arra a pontra, a mely az egész ügy alakulására a leglényegesebb befolyással bír és a vasuti tarifákat nem érinti, és ez a hajózás befolyása.

Tisztelt ház! A hajózás fejlődése és pedig a dunai hajózás, melyről szó van, olyan, hogy közgazdasági szempontból elszomorítóan kell neveznünk. A nagy, hatalmas folyam, melyet sok millió áldozattal szabályoztunk, nem lendül fel a hajózás annyira, mint kellene. A vasutak mind erősebb gyűrűvel szorítják vissza a hajózást, mely alig bír megélni a vele versenyző közlekedési eszközök miatt.

Honnan van ez? Ennek oka, azt hiszem, abban van, hogy verseny, igen éles verseny lépett helyébe az eddig hosszú időn át fennállott ama viszonyoknak, a mely mellett mind a két közlekedési eszköz jól megélhetett. Azelőtt a hajózás osztozott a vele egy irányban haladó vasutakkal feladatában s az a bécsi elv volt érvényben, mely sok életbölcsességet foglal magában s e mellett társadalom-politikai igazság: »élni és élni hagyni!« Ettől az elvtől ujabbán eltértek és ennek a következtetése a hajózás kétségbeesett erőfeszítése a végből, hogy magát fentartsa és a harc oly szállítmányokért, melyek különben szigorúan véve, nem is képezhetnének vita tárgyát, a hajózási tarifák leszállítása és a vasutak tarifáinak leszállítással indokolt csökkentése.

Mindezek a viszonyok megbeszélés tárgyát képezték a m. kir. közlekedési miniszteriummal és a kereskedelmi miniszteriumnak volt alkalma utalni arra, hogy a verseny oly éles felfogása, mint a minőt most a magyar vasutak a hajózással szemben gyakorolnak,

messze tulmegy a tárgyilagosszokásokon. Mert mindig az volt az alapelv, hogy a hajózásnak a vasut, kifogás nélkül kissé alacsonyabb díjtételt enged. Hiszen a hajón való szállításhoz annyi az inconvenientiája, hogy a vasutnak nincs szüksége a hajózási díjtétellel szám-szerűleg való egyenlőségre; mert a vasut még ha kissé drágább is, és a hajózásnak a fennállást és a szállítás lehetőségét megengedi, még mindig megtartja tulsúlyát azokra a szállítmányokra nézve, melyeket gyorsan kell szállítani, melyeknek az időjárástól függetlenül és sértetlenül kell rendeltetési helyükre el-jutni.

Ebben az irányban a magyar miniszteriumot nem tudtuk meggyőzni; ott azt az érvet hozták fel, hogy fontos vasuti kincstári tekintetek kényszerítik a magyar államvasutakat a Duna-gőzhajózási társasággal a túlerő versenyharcra vitelére. Önkéntelenül felöltik az a gondolat: vajjon csak vasuti pénzügyi s nem más tekintetek is idézik elő ezt a versenyharcot?

A magyar miniszterium nem fogadta el azt az ellenvetést sem, hogy a magyar államvasutak eljárása a mindkét részről megállapított áruosztályozást meg-zavarja, minthogy a hivatalos díjszabás szerint lisztet olcsóbban szállítanak Magyarországból Csehországba, mint gabonát. Erre, a mi részünkről jelentékeny sé-relmet képező ellenvetésre azt válaszolta a magyar miniszterium, hogy ez a gyakorlatban nem oly ve-szedelmes.

Van ugyanis egy közzé nem tett vissztérítmény, mely szerint olcsóbban is lehet Magyarországból Cseh-országba szállítani, mint a hivatalos díjtétel mellett. A mi részünkről ebben orvoslást nem láthatunk, mert a közönség a hivatalos díjszabáshoz kénytelen alkal-mazkodni és mi érdekeltjeinktől nem kívánhatjuk, hogy üzleti összeköttetésbe lépjenek egy oly magyar szállító czéggel, mely a kiváltságos refactia boldog birtoká-ban van.

A kereskedelmi miniszter álláspontja tehát eny-nyiben körvonalozható és ez a tárgyalás tulajdonké-peni eredménye: a magyar részről történt eljárás al-kalmat adott az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak annak a konstataására, hogy a megállapított osztályo-zási schemát először magyar részről szagték meg s hogy ebből már a viszonyosság tekintetéből is reánk nézve beállott a teljes cselekvési szabadság, hogy te-hát fenntartjuk magunknak iparunk megvédését oly rendszabályok útján, a minőket tekintet nélkül az osztályozási schemára, alkalmasaknak tartunk.

Mondott dr. Wittek még sok minden reánk sér-tőt beszédében, de lapunk szűk tere nem engedi, arra is kiterjeszkednünk.

Helyi és vidéki hírek.

Az E. M. K. E. brassói fiókjának színészeti szakosztálya élvezetes estét szerzett tegnap Szigeti József »A vén bakkancsos és fia, a huszár« című ismeretes népszínművének színrehozatalával. Szigeti eme szindarabja nem épen legsikerültebb művei közé tartozik, mert a cselekmény kevés benne és hiányzik belőle mindaz, a mi tartósabban lekötethetné a közön-ség érdeklődését. Egyes alakjai azonban nem színte-lenek, nyelvezete zamatos magyarságu, s így a színmű elég élvezhető arra, hogy egy estét kellemesen be-töltsön.

Az előadásban résztvevő szereplők mindnyájan kitünően megállották helyüket. Molnár Irén k. a. annyi kellemmel és bájjal adta Ilonka szerepét, hogy nem győztek eleget tapsolni neki. Kedves, ügyes és életre-való teremtés volt Bitai Béláné urnő is Lidi szere-pében; élénken, kedvvel játszott és minden tekintet-ben kielégítette a hozzá kötött várakozást. Továbbá ott láttuk Bauer nővéreket, Veszprémi és Geőcze S. k. a.-kat, mint tűzről pattant magyar menyecskéket. Lázár Lajos ur, mint kocsmáros jó alak volt s bár rekedtsége miatt nem a legjobban volt diszponálva, derekasan megfelelt feladatának.

Többször derűtséget keltettek Förder Sándor ur, mint kántor és Haydn Hugó ur, mint Friczi, kik ügyesen játszottak s megtették a tőlük telhetőt. Utol-jára hagytuk Binder Jenő és Végh Mátyás urakat, kikről tudva van, hogy feladatukat mindig a művészet követelményeinek megfelelően szokták megoldani. — Mindketten ritka virtuozitással játszották szerepeiket. Binder Jenő helyrevaló huszáregény volt; méltán tap-solták meg játékát és gyönyörű énekét; igen jó volt Végh Mátyás is a vén bakkancsos szerepében, mind-kettőjük játéka messze túlhaladta a műkedvelői előadá-sok szokott színvonalát.

A rendezés és scenirozás Józsa Mihály ur ügyes kezére vallott. Dicsérettel kell megemlékeznünk a dal-egyesületről is, mely a kórust igen szépen énekelte és a szereplők, különösen a hölgyek igen csinos, izléses magyar népviseletet jellemző tolettjéről. A midőn fel-említettük, hogy Molnár Irén k. a. és Bitainé urhölgy csinos bokréta kaptak a közönség köréből s hogy a színház zsufolásig tele volt, nem hagyhatjuk szó nél-kül, hogy a kiváló sikerben, mely a gondos készülé-sről, a szerepek alapos tanulmányozásról tanuskodott, oroszánrészre Binder Jenő urnak van, ki a szerepeket betanította. Köszönet illeti még Józsa Mihály és Fel-ner Lajos urakat, kik a rendezés körül fáradhatatlan tevékenységük által szereztek maguknak érdemet. V—i.

Köszönetnyilvánítás. Méltóságos gróf Bethlen And-rás főispán ur a brassói m. Dalárda történetének ki-adási költségeihez 20 forinttal járult, — mely becses adományaért szíves köszönetet fejez ki az egyet elnöksége.

Haynald Lajos biborérseket meglátogatták Korniss és Fesztetich grófok, a királyné udvarhölgyei, hogy

a felséges asszony nevében megtudakolják hogylétét A biborérsek meghatóan fejezte ki kösznetét a királynő érdeklődéséért s tudatta az udvarhölgyekkel, hogy megjavult egészségének teljes helyreállítása vegett Abbaziába utazik.

Kirándulás. A brassói »Radfabrer-Club« és »Villám« vasparipa egylet tagjai a közelgő husvét ünnepeken 1889 április 20, 21 és 22-én egy kerekpá-ron való kirándulást rendeznek Plojest és Bukurestbe. (178 klm.)

A nasszaui hercege apr. 10-én d. u. érkezett meg Louxemburgha. A herceget az ország határán Eyschen államminiszter üdvözölte, köszönetet mondv az országnak tett szolgálatokért és azon óhajnak adva kifejezést, hogy a nasszaui ház legyen boldog új ha-zájában. A hercege köszönetének adván kifejezést, ki-jelenté, hogy a legbensőbb szeretet fűzi az országhoz.

Az asszonyirtó. Nagy bűnöst szállított be erős fe-dezet atatt a csendőrség a szegedi csillagbörtönbe. Ez az ember — írja levelezőnk — Gyömbér Pál mind-szenti lakos, ki az idei télen elkövetett több rablógyil-kosságot, míg végre tegnapelőtt rajta vesztett a Fazekas Istvánné szegvár-pusztai lakos meggyilkolásán.

Irország alkirálya, hir szerint, az ősszel vagy három évi hivataloskodásának letelte után be fogja nyújtani lemondását. A lemondás nem politikai okok-ból történik,

A német császárt angolországi útjában csak egy-két német hadi-hajó fogja kísélni. Annál nagyszerűbb lesz azonban ama hajóhad szemle, melyet az angol tengerészeti hatóság fog Vilmos császárnak bemutatni. E szemlén százötvenöt hadi-hajó, 18.000 tengerésszel lesz ellátva. Ez a legnagyobb hajóhad szemle lesz, melyet eddig a világ látott.

Nagy vízi katasztrófa hire érkezik orosz Len-gyelországból. A Nida folyócskán Neustadt közelében a mult esztendei paksi katasztrófához hasonló szeren-csétlenség történt. Mintegy 80 vásáros ember házi állatokkal együtt, a komp tulságos megterhelése kö-vetkeztében elsüllyedt s a rajta levők mindnyájan a folyóba estek. Csak igen kevesen tudtak partra ver-gődni s mintegy 70 ember a vízbe fullt.

Chevreul meghalt. Párisból jelentik, hogy Chev-reul meghalt. Hosszu életet élt; százharom éves volt Nehány nappal ezelőtt súlyos csapás érte, elvesztette fiát, aki nyolczvan éves volt. Chevreul Mihály korunk egyik legkiválóbb, legnagyobb tudósa volt. 1786. aug. 31-én született Angersben.

A párisi magyar csárda, melyet a kiállítás te-rületen nyitnak, természetesen nem lehetne tökéletes, ha cigányok nem lennének benne. Már gondoskodtak is róluk a vállalkozók. E szerint a csárdában Urbán hires szegedi bándája fog muzsikálni; egyenesen egy párisi író ajánlatára szerződtek őket, ki a budapesti kiállítás idején itt járt Magyarországon és akkor több-ször hallotta a bandát muzsikálni a szegedi csárdában.

Az orosz sajtónak Románia ellen való ingerült-ségét nem annyira az okozta, hogy Romániából legutóbb orosz allatvalókat urasítottak ki, mint az, hogy Ferdin-and hohenzollerni herceget trónörökössé avatták. Az orosz politikusok ugyanis ebben a német befolyás emelkedését és az orosz befolyás gyöngülését látják Romániában.

Konstantinápolyból tudatnak, hogy a szultán a nem mohamedán hitfelekezetek egyházi főbjeit a pa-lotába hivatta s biztosította őket, hogy egyik legfőbb törekvése, alattvalóit, tekintet nélkül vallásukra és nem-zetiségükre, boldogítani.

Kurta szertartás. Milwaukeeben így megy végbe a házassági szertartás. Békebíró: Akarja ön e hölgyet? Vőlegény: Igen. Békebíró: Akarja ön e férfit? Meny-asszony: Igen. Békebíró: A házasság megtörtént! — Díj két dollár.

Egy család se legyen e nélkül! Kismarton. (Magyarország) Tekintetes úr! Becses soraira válaszolva tudatom, hogy a küldött Brandt R. gyógyszerész-féle svájcei labdacsoakat nem csak én, de mindazok, kik ta-nácsomra használták, igen kitünő szernek találták. E labdacsook legjobb hatását tapasztaltuk nevezetesen a következő bajokban: makacs székrekedésben, gyomor-puffadás mellett, rossz emésztés, elnyálkásodás, szédülés, fejfájás s aranyérben. Én 6 doboz elhasználása után, teljesen jobban lettem, most már hivatásomnak is eleget tehetek; ajánlani fogom e kitünő szert minden-kinek, a ki e fajta betegségben szenved, mert bizony nagyon megérdemli. Teljes tisztelettel, önnek hálás lekö-telezettje Hacke József, cs. k. nyug. lóorvos. — Brandt R. gyógyszerész svájcei labdacsoai dobozonként 70 kr. kaphatók a gyógyszerházakban, de figyelni kell a fe-hér keresztre vörös mezőben s Brandt R. névalírására.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár ismét egyike volt — a gabonapiacz kivételével — a gyengébbeknek.

A gabonapiaczon az árak következőkép alakul-

tak: Buza 5—5.40 frt, rozs 3—3.20 frt, árpa 3.50—4 frt, zab 1.90—2 frt, paszuly 5—6 frt, borsó 4—8 frt, lenese 5—15 frt, törökbüza 3.60—4 frt, lenmag 8.50—9 frt.

A baromfivásár sokkal kisebb volt, mint a más évek hasonló időszakában, árai következésképp voltak: Csirke 50—1 frt, liba 1.50—2 frt, kacska 50—70 kr páronként, tenyész-malacz 4—6 frt. — Tojás 14 darab 20 krért.

A húsarak a lefolyt héten következésképp alakultak: marhahús 28 kr, sertéshús 44 kr, borjúhús 32—40 kr, faggyu 24 kr, olvasztott zsír 70 kr. olvasztott faggyu 32 kr. klgr.-ként.

Tűzifa 1 m. hosszú 10 frt. köbolenként.

Süketeknek.

155 2—52

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketsegből és fülzúgásból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Wien IX., Kolingasse 4.

Áldásdús találmány.

Bármennyire előhaladt is a tudomány manapság, mégis ezekre megy azoknak száma, kik a betegségek legborzasztóbbja által ragadtatnak el, melylyel szemben az orvosok tudománya tehetetlenül áll. Valóban nagy szerencsétlensége a világnak, hogy a vese- és májbajok annyi pusztítást visznek végbe, úgy hogy a trónok magassága sincs tőle megkímélve — a mint látjuk azt a hollandiai királylyal — a nélkül, hogy az orvosi tudomány segíthetne rajta. Ennélfogva örömmel kellene üdvözölni minden oly találmányt, mely e borzasztó szerencsétlenséget, a mit a vese- és májbaj előidézt, tényleg meggyógyítja.

A máj, vese és hólyag idült betegsége ellen eddig bizony ható szer ismeretlen volt, a míg fel nem találtatott Warner Safe Cure ja, mely e betegségeket teljesen kigyógyítja. Habár sok üdöztetésnek kitéve, Warner Safe Cure-ja mégis utat tört magának Ausztria-Magyarországban, úgy hogy ma már a meggyógyultak egész serege ismeri el háládatosan gyógyító hatalmát, melyről különben számos hírneves orvos állított ki már bizonyító nyilatkozatokat. A Safe Cure nem tartozik azon értéktelen gyógyszerek közé, a melyekkel a világ el van halmozva, — ellenben ez csak egyszerű

természetes szer; a természetben pedig sok gyógyerő rejlik.

Mindazon rosszakaratu és előítéletes támadás, a melyek eddig ezen üdvös hatásu, kitünő gyógyerejű találmány ellen intézettek, csak hozzájárultak még ahhoz, hogy a szenvedők figyelmét még inkább erre vonzza, kik bizalommal használhatják ezt a kitünő, áldásdús italt. A mint annyi más hasznos találmánynak oly sokat kellett szenvednie az emberiség rövidlátása miatt, de a bennök rejlő hatalmas előnyöknél fogva mégis győzedelmesen kerültek ki a küzdelemből, úgy ez esetben is talál az a régi közmondás: „Sok ellenség — sok becsület!“. Warner Safe Cure kapható Brassóban Kugler Ede gyógytárában.

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton).
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szerényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Első brassói virágkiállítás.

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy folyó hó 12., 13. s 14-én a tanácsház nagy termében virágkiállítást rendezünk, mely nyitva áll reggel 9-től este 6 óráig.

Belépti díj felnőtteknek 20 kr, gyermekeknek 10 kr; állandó jegy 50 kr. — Jegyek kaphatók Kypa Ágost és Kypa Keresztély urak virágkereskedéseiben a nagy-utcában.

A kiállított virágok eladók lesznek.

E kiállításra tisztelettel bátorodik meghívni a n. é. közönséget

A kiállítási bizottság.

Szám 3987—1880.

Hirdetmény.

Az üresevésbe jött, évi 150 frt. fizetéssel összekötött I-ső, esetleg az ugyanazon fizetéssel összekötött II-ik városi szülésznoi állomás betöltése iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állomás egyikének elnyerése iránt pályázni óhajtok, kik a városi szabályrendelet 275. § a, az 1876. évi XIV. t. cz. és egyéb törvények s rendeletek által előirt teendőket teljesíteni kötelesek, tartoznak az ezen állomás elnyerésére megkívántatott minősítést igazoló, az ország területén érvényességgel bíró szülésznoi oklevél melléklése mellett a szabályszerűleg bélyegzett pályázati folyamodványukat legkésőbb f. ápril hó 24-én d. u. 5 óráig alóli városi tanácsnál benyújtani.

Brassó, 1889. április hó 7-én.
(163) 1—3 A városi tanács.

Vívó-sport!

Van szerencsém ezennel értesíteni a t. közönséget, hogy Brassóban középső-várutca 233. sz. alatt (Kammer-féle ház)

vivótermet és iskolát

nyitottam, hol mérsékelt díjak mellett taníttatik a vívás.

Tanítási idő hétköznapiokon délután 5 órától este 8-ig, — azontúl 10 óráig assaund-vívás.

Kérem a t. közönség szíves pártfogását.

Kodesch Béla József,
okl. vivómester.

Szám 1170—1889.

Pályázat.

Hivatalvesztés folytán megüresedett Moha községi jegyzői állásának betöltése céljából pályázat nyitattik folyó évi április hó 30-áig, miről pályázni kívánók azzal értesítettnek, hogy ezen állással 200 frt. fizetés

mellett szabad természetbeli lakás és 10 frt irodai átalány van összekötve, és hogy a kitűzött határidőn túl érkező, ámbár szabályszerűleg felszerelt folyamodványok tekintetbe nem fognak vétetni.

Kőhalom, 1889. április hó 7-én.

A járási főszolgabíró:
(165) 1—3 Balthes.

Szám 411.—1889. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krauss Rezső ügyvéd által képviselt Gross-Schenker Spar- und Vorschuss-Verein m. végrehajtónak, késedelmes vevő morgondai (110. h. sz.) Zimer Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 302 frt 40 kr hátralékos vételár s járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinki kir. járásbíró-ág területén lévő Morgonda község határában fekvő, a morgondai 381. számú telekjegyzőkönyvben A + 1514, 1617/a, 1-61, 3196/2, 3264, 3475, 4615/2, 5752/b, 8329/2, 9208/2, 9209, 9264/a, 9264/b, 9265/1, 12188, 12672/1, 13280, 13620, 14464, 14500, 15860, 15920/a, 17380, 12210, valamint a morgondai 529. sz. tjkvben A + 16354, 4616, 15861. és 16921. h. r. sz. alatt felvett és a Gross-Schenker Spar- und Vorschuss-Verein végrehajtónak — Zimer Tamás ellen 180 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 1888. évi augusztus hó 13-án Morgonda községében megtartott nyilvános árverésen késedelmes vevő Zimer szül. Andre Sofia által 341 frt vételárban megvett ingatlanokra az árverést 328 frtban ezennel megállapított kikéltési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi április hó 29-ik napján délelőtti 8 órakor Morgonda község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át — vagyis összesen 32 frt. 80 krt. — készpénzben vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-czikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink, 1889. márcz. hó 9-én.

A kir. járásbíró-ág telekkönyvi hatósága.
(166) 1—1 Csernea, kir. aljárásbíró.

Szám 23—1889.

Hirdetmény.

Csik-Szeredában egy új kórház építése 29,447 frt 85 kr erejéig engedélyeztetvén, az építési munkálat foganatosításának biztosítása céljából folyó 1889. év május hó 1-ső napjának d. e. 10 órájára az alispáni irodában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Ha a zárt ajánlatok után megtartott tárgyalás eredménytelen lenne, a versenytárgyalás eredménytelen lenne, a versenytárgyalás szóbeli ajánlatok után fog azonnal tovább folytatattatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi építési munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat

f. é. május hó 1-ső napján d. e. 9 óráig a megye alispánjához adják be.

A tervek, költségvetés, árlejtési és építési feltételek a rendes hivatalos órák alatt, az alispáni hivatalban megtekinthetők.

Vállalkozni óhajtok figyelmé felhívatik azon körülményre is, miszerint a csik-megyei felső-leányiskola valószínűleg szintén a kórházzal egy időben és csaknem szomszédos telken fog körübelől 50 000 forint összegig építtetni.

Csik-Szereda, 1889. ápril hó 8.

Böjthy Endre,
biz. elnök.
(162) 1—3

Az építők figyelmébe.

A legjobb **hydraulikus MÉSZ és PORTLAND CEMENT** eredeti gyári áron mindég és minden tetszés szerinti mennyiségben raktáron van

Lootz F. J.

raktárában.

Brassó, Széles-utca 574.

RÉSZVÉNYEK

a „Brassói bánya- és kohóegylet“-től
(„Kronstädter Bergbau u. Hütten-Actiengesellschaft“)

jó áron megvétetnek.

Ajánlatok czimzendők:

EDMUND GRÜN

Bank- u. Wechselergeschaft, Wien I., Goldschmiedgasse 2.

Külön iroda

mindennemű exotikus értékpapírok részére.

MEGBIZÁSOKAT

156 2—*

értékpapírok és pénznemek
bevásárlására, eladására,

különösen ajánlható sorsjegyek convertálása, tekintettel a jelenlegi magas árfolyamokra, valamint ilyennemű értékek

ELŐLEGEZÉSÉT

a legelőnyösebb feltételek mellett ép úgy, mint az új osztrák sorsjegybélyeg-törvény értelmében szükséges lebélyegzéseit a sorsjegyeknek jutalékmentesen elvállal

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügynöksége
Brassón, Színház-utca.